

bolssjektiv

INNHOOLD I DETTE NUMMER :

Side 3: Leder.

- Meldinger fra sentralen:

Side 6: Sommerleir!

Side 7: Rød Ungdom og KK-året.

Side 8: 1. mai.

- Artikler:

Side 11: Nei til valgfag. Intervju med A. [redacted].

Side 13: Sosialistisk Ungdom og sosialismen. Av J. [redacted]

- Debatt:

Side 17: Karakterer og skole. Av K. [redacted].

Side 20: Styr klassekampen! Svar til V. [redacted]. Av G. [redacted].

Side 23: Fagforeninger under sosialismen. Svar til J. [redacted]. Av [redacted].

- Rute 80:

Side 29: Ikke glem å verve abonnenter til Rute 80!!!

NB:NBNB:NBNB:

DEADLINE FOR

INNLEGG TIL

NESTE BOLSJEVIK

ER 15. MAI!

Leder

I plan for inneværande periode står det at Raud Ungdom må knusa det sosialdemokratiske verdensbiletet og avsløra dei uløyselege motsetningane som finns. Beskjedenheit har aldri vært vår dyd. Skal vi greia dette kan heller ikkje beskjedenheit vera vårt våpen. Vi har to år på oss. Skal dette gå bra blir vi nødd til å bera organisasjonen fram på bårer som er høgt heva. Vårt verge må vera overdreven og usvikeleg tru på ei bedre framtid. Skal vi seia at startskuddet gikk med RU jentenes hudfletting av "godguten" Kjell Magne?

NEI TIL GELE!

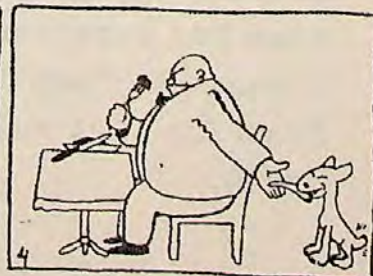
Som vi har sett er det ikkje lett å blåttstilla denne dvaske, sleipe og geleaktige materien som kallar seg sosialdemokratiet. Når du trur du har fanga

dei inn og gjort all retrett uråd, vrir dei seg unna med billig retorikk og tar på seg ansvarlegheitas janusansikt. Ein kan vel seia seg samd med rettssosiologen som sa: "Kva nyttar det å ha rett, dersom ein ikkje har makt". Dette trur eg vi skal leggja oss på minne. Er dei ikkje avslørt til neste landsmøte, kan vi alltid setta av to år til. Revolusjonær tilmodigheit er vår styrke.

SOSIALISME

I staden for desperat å leita etter den setningen eller orda som ned eit skal "avsløra" sosialdemokratiet og blottstilla dei i all deira ynkeligheit, bør vi i staden spela meir på eigne premisser. Ikkje la reformistane få råde grunnen og styra diskusjonen dit dei vil. Dei har makta på si side, det er det lite vi kan gjera

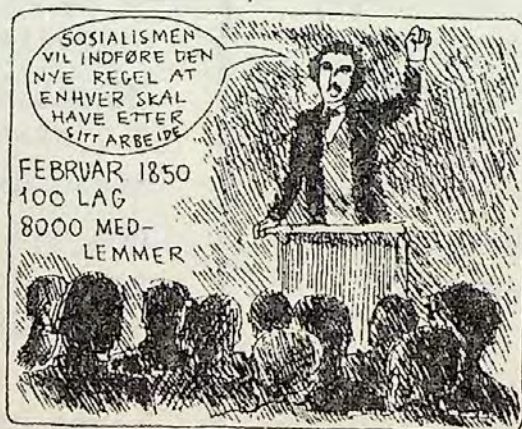
SOSIAL- LOV- GIVNING

med i dag. Men på eit virkefelt har vi eit fortrinn foran dei som i Sverige vart kalla "grå-sossarna". Vi har vyar, visjonar om eit anna samfunn. I den grad desse fyrstnevnte har perspektiv utover det å mana til moderasjon og styrka konkurranseevne, er det sjeldan dei evnar å bevèga nokon. Her kan vi trekka opp linjer som peikar utover dei i dag snevre ram-

..KVA GJERAST SKULLE?

Så har vi lagt alle dei store slaga bak oss. Skulekonferanse, YLI og NGS landsmøte, 8. mars,..you name it! Vi har gjort kva gjerast skulle, eller? Skal ikkje her ta mål av å koma med noko brei analyse av ståda. Plassen tilsi at ein ikkje kan yta denslags full rettferd. Men i alle fall, så langt kan ein vel seia seg fornøyd. Skulekonferansen samla

mane. Prate om dei moglegheitene ein kunne ha med eit anna samfunn. Prate varmt om sosialismen. Lage visjonar. Utopiar har begeistra menneskja i mang ein kamp for ei bedre framtid. Det vil dei fortsatt gjera.

ca. 100 personer. Berre det over all forventning. YLI og NGS landsmøtene vart i følgje sikre kjelder godt berga i land. 8. mars vart bra markert. Jentefronten er i anmarsj...osv..

VERVEKAMPANJA

Etter alle desse lovande utsiktene er det å venta at vårens vervekampanje vil gå som smurt. Det er nå vi skal hausta inn dei spirene som er sådd. Det er nå vi skal prøva å kvantitativt styrka oss. Ser det som unødvendig å smøra tjukkt på for å fortelja kor umåteleg viktig denne kampanja er. Det skjønner alle. Når det er sagt må vi og tenkja på den kvalitative sida av det å drive politikk. "Utan revolusjonær teori ingen revolusjon", har Lenin sagt. Sjølv om mange her vil stridast om kor riktig dette er, så er ein ting sikkert.

Greier vi ikkje å knytta saman dei politiske og ideologiske fragmenta som vi støyter på dagleg til teori og i neste omgang til eit politisk våpen, vil vi gå nokså nakne inn i framtida. Den dialektisk materialisme diskusjonen som nå pågår eller (delvis er avslutta), er innmari avgjerande i så måte. Her har vi ein redskap som kan hjelpa oss å forstå virkeligheita. Kunnskap er det beste skjold mot lettkjøpt ideologi og reaksjonen. Då er det ikkje likegjyldig kva for ein kunnskap vi tilegnar oss.

Lykke til ned verving og studiar!

VI ANKLAGER DEM FOR TYVERI,
HERR DIREKTØR!!

Også i år arrangerer Rød Ungdom soomerleir. Som vanlig kan vi garantere både sol, varme, og et bra politisk utbytte.

Arbeidet med leiren er nå i gang, men vi er ennå ikke i stand til å presentere en fullstendig dagsorden for leiren. Det er likevel klart at vi vil ta opp Rød Ungdoms eksterne politiske hovedsak, skolepolitikk. Dette området er vi kommet et stykke på, men vi mangler en del viktige svar.

Den beste måten å få disse svarene på er å ta i bruk de enorme ressursene som en leir utgjør. Svært sjelden er så mange vise og kunnskapsrike revolusjonære ungdommer samlet på en gang og over så lang tid.

Ellers vil det også bli avholdt internasjonal dag, og utover det en mengde interessante seminarer. Disse er heller ikke enda fastlagt, så det er mulig å komme med forslag.

SOMMER-

LEIR

Eller er det bare å si :
Sett av uke 30 dvs. 20. -
26. juli. da vil
sommerleiren bli avholdt
på Strandheim feirested,
4 mil utafor Oslo.

Stedet ligger ca. 100m fra
vannlinja, og har 450
meter strandlinje, har en
enorm fotballbane, robåter
til låns, og relativt høy
standar inne. Alle kan få
soveplasser inne, og sjøl
om frokosten ikke blir
servert på senga, så vil
den i likhet med de andre
måltidene bli servert til

faste tider, hver dag.

Det er altså ingen grunn
til å la være å dra på
leir i år også. Forholda
ligger bedre enn noen
sinne til rette for å
kombinere ferie og
politikk.

Vi ønsker alle "avhengige"
som "uavhengige" VELKOMMEN
i uke 30!!!!

Meldinger fra sentralen:

KK-året

Følgende vedtak fra sentralstyret er retta til AKP, og vi gjengir det her for å gjøre det kjent for Rød Ungdoms medlemmer.

OM RØD UNGDOMS DELTAKELSE I KK-ÅRET.

Etter gjentatte forespørsler flere steder i landet om aktiv deltakelse fra Rød Ungdom i KK-året, ønsker sentralstyret å gjøre partiledelsen og DS-er i partiet oppmerksom på situasjonen for Rute 80, som er den avisa vi mener Rød Ungdom primært skal forholde seg til.

Rute 80 er i konstant økonomisk krise. Abonnementstallet er 750, noe som er katastrofalt lavt. For å øke dette abonnementstallet vil det være til stor hjelp om også "eldre kamerater" tar et abonnement. Løssalget går dårlig. I noen distrikter ligger det helt nede, og hovedproblemet er at Rød Ungdommere ikke selger Rute 80 på skolene, at de ikke ser på avisa som en viktig del av propagandaarbeidet vårt. Med et løssalg på 2000 (inkl. abonnenter) ville Rute 80 vært i balanse. Dette greier vi ikke i dag, og da sier det seg sjøl at vår viktigste oppgave blir å mobilisere Rød Ungdommere til å selge Rute 80.

Organisasjonen har vedtatt at den ikke ønsker Rute 80 som et bilag til KK, og vi synes det er svært viktig i forhold til Rød Ungdoms sjølidentitet at vi har et magasin som Rute 80 til å

presentere vår politikk gjennom. Derfor må vi slå fast at Rød Ungdom kan gjøre svært lite i forhold til KK-året.

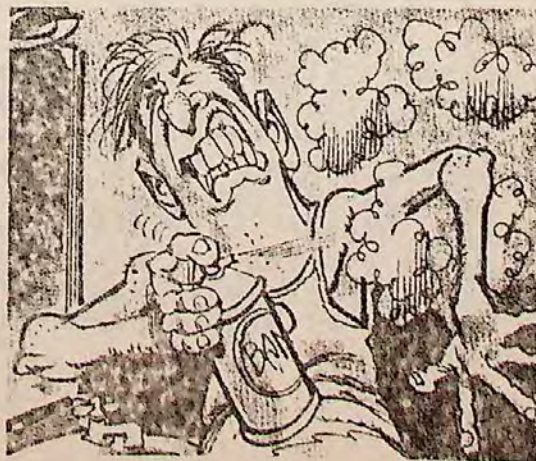
Vi synes det er viktig at ungdom, som kjøper og leser mye aviser blir kjent med avisa Klassekampen. Men vi mener ut i fra problemene vi har med Rute 80 at det må være partiets ansvar å nå disse gruppene med KK-salg.

FØR DAGENS RUTE 80-SALG -

EN RASK
FROKOST...

...OG EI
STRIPE
GODLUKT

1. MAI

Meldinger fra sentrale

Rød
hvit
s

I 1889 brukte amerikanske arbeidere 1.mai til kamp for 8-timers arbeidsdag. Aksjonen fikk støtte fra 1. internasjonale som erklærte 1.mai som arbeiderklassens kampdag. Målet var å samle arbeiderklassen til felles kamp mot kapitalen og for et anna samfunn.

Det var 8-timers arbeidsdag som prega 1.mai de første åra. Parolen hadde stor støtte og 1.mai ble viktig for å øke arbeidernes kunnskap og styrke.

1.mai gjenspeiler de politiske kampene i arbeiderklassen. F.eks. feira de fleste arbeidere i 20-åra kun 1. mai, og ikke 17.mai. 17.mai var borgerens dag, mens 1.mai var arbeidernes. Det er denne kamptradisjonen vi må bygge 1.mai-arbeidet på.

Målet med 1.mai er at dagen skal gjenspeile klassekampen i Norge. Derfor må dagen preges av de bevegelsene som står i spissen mot kapitalismen. Disse bevegelsene finnes både i og utafor fagbevegelsen. Derfor er vi i mot linjer som sier at 1.mai kun er fagbevegelsens dag. Denne linja tjener bare til å fokusere på bevegelsen og ikke den politiske plattformen den står på. DNA bruker sitt grep om fagbevegelsen til å hindre at 1.mai reiser kampkrav som bryter med LO-pampenes

interesser.

Rød Ungdom mener det er bedre med to tog 1.mai når det gjenspeiler to forskjellige linjer i arbeiderklassen, enn et tog hvor vi må underordne oss sosialdemokratene.

HVORDAN BRUKE 1.MAI

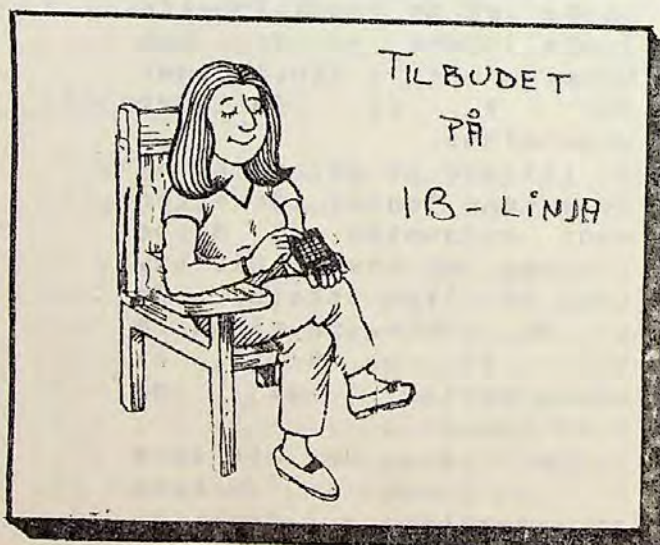
1.mai-bevegelsen skal være en front, som gjenspeiler allsidigheten i klassekampen. Innafor denne fronten må Rød Ungdom sloss for de sidene vi prioriterer. Nå betyr det å reise kampen på skolene. Når vi skal mobiliserer må vi gjøre det i kamp mot AUF og SU. Det betyr å reise diskusjonen om IB-linja og Veierødmøtellen. Vi må sette skolen i sammenheng med omstillinga av samfunnet. Mobiliseringa til 1.mai krever at organisasjonen forholder seg til til de politiske stømninene som står blant ungdom.

1. MAI

Rød Ungdom må analysere hvilke skoler og miljøer som det er viktigst å vinne innflytelse i. Vi må satse bevisst for å få gjennombrudd på noen områder. Det betyr at det ikke er nok å dele ut allmenne løpesedler. Vi må mobilisere ved å tvinke folk til å ta stilling til politikken og mobilisere folk personlig.

I mobiliseringsarbeidet til 1.mai, må Rød Ungdom jobbe for å få elevaktivister som er tillitsvalgte til å støtte et opprop som oppfordrer skoleelever til å gå i kamptog - mot IB-linjer!

POLITISK PLATTFORM

1. NEi til IB-linjer

IB-linjene er en del av borgerskapets offensiv for internasjonalisering av Norge. Det generelle skoletilbudet for "allmuen" får stadig dårligere kår. Samtidig trenger borgerskapet en elite som et ledd i omstillinga av Norge. Under dekke av å liksom skulle gi ambassadørbarn fra utlandet et tilbud i Norge, skal IB-linjer innføres.

IB-linja skiller seg kvalitativt fra det skoletilbudet som folk flest i landet får i den vid. skolen. Det er krever svært gode karakterer, det er en generell skoleavgift på kr.1250,-. I tillegg får hver elev sin hjelpelærer og undervisninga foregår på engelsk. Lærerne på denne linja får et mye bedre etterutdanningsstilbud enn vanlige norske lærere.

IB-linjer skal nå opprettes i de store byene: Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger. Det betyr at ungdom fra distrikts-Norge nok en gang blir nedprioritert. Rød Ungdom mener heller at pengene bør brukes på skoler i utkant-Norge, det er i elevenes interesse!

Det er betydelige ekstrabevilgninger som er avsatt til å dekke borgerskapets nye skole. Rød Ungdom krever at disse pengene istedenfor skal inn i den offentlige norske skolen. Vi krever at den vanlige norske skolen skal

1. MAI

gi folk kunnskaper, ikke at kunnskapen først og fremst skal forbeholdes ett mindretall.

Lik rett til utdanning betyr lik rett til kunnskap.

Krev kunnskap til alle!

2. Renta ned - Stipendiet opp!

Statens lånekassee ble oppretta i en periode da kapitalen hadde behov for et høyt antall kvalifisert arbeidskraft. Dette ga mange flere enn tidligere muligheten til å få en skikkelig utdanning.

Den nye omstilling av kapitalen fører til at også Lånekassa sitt tilbud til vanlige folk svekkes.

Vi opplever å måtte betale:

- 11,5% rente på lånet
- 1% renters rente
- Gebyr på hver innbetaling til Lånekassa.
- Aldersskillet for behovsprøving av lån er fortsatt 20 år, sjøl om myndighetsalderen er 18.
- Stipendandelen i forhold til låneandelen er blitt ytterligere redusert.

Konsekvensen av dette er at det blir hver elevs egen, eller foreldres lommebok som avgjør om man får seg en utdanning eller ei.

Derfor må vi fremme kravet om full stipendfinansiering i den vid.skolen i front.

Renta på studielån ned til 5% må stilles som er underparole. Årsaken til at vi må stille krav om renta ned til 5% er at vi skal ha den under inflasjonsnivået.

3. Jentene betaler mest og får minst tilbake!

Undersøkelser viser at jenter på de tradisjonelle jentelinjene er de som betaler mest i skolepenger for å få fullført utdanninga.

I tillegg er det slik at de yrkene jenter får etter endt utdanning på disse linjene er knytta til lav lønn og liten status. En av de viktigste tinga å sloss for er å få ei oppvurdering av de tradisjonelle jentelinjene. Det vil være i disse yrkene arbeiderklassen i framtida vil befinne seg.

JENTER
LÆRER MINST
OG
BETALER MEST.

NEI TIL VALGFAG

— Intervju med Å

Den som var på skulekonferansen i februar vil huske ein ganske opprivande diskusjon over temaet valgfag, ikkje valgfag. Bidragsytarane var altifrå dei som sa ja til valgfag til dei som blankt avviste alt som heitte valg. Ein fekk og her, som ellers, avskuggingar på midten. Denne fløya prata på at valgfaga på ein eller anna viset måtte begrensa. Altså, sagt på fagspråket., her stod det motsetningar. Ein av dei som ytra seg hardest mot valgfaga var . For å høyra om han hadde kome på andre (bedre?) tankar sidan sist, tok BV ein prat med han:

ARBEIDERKLASSA

—Står du fortsatt fast på at valgfaga er skulens styggedom?

—I stor grad ja. Valgfaga er nemleg med på å velga ut kven som skal bli skulens tapar og ikkje. Vi velg nemleg forskjellig alt utifrå bakgrunn. Folk frå arbeidarklassa har lett for å velga seg bort. Dei tek meir praktisk retta fag. Dette er i samsvar med deira bakgrunn. Folk frå akademiske heimar velg meir teoretisk innretta fag. Dei er vandt med å tenkja abstrakt. Dei vart dytta på frå heimen. Det er desse som kjem seg opp og fram her i verda. Veit å snu seg. Velg fag som utdypar teoretiske emner og gjev kompetanse. Vanleg folk velg seg bort i full friheit. Går deg det ille er det di eiga skuld. Staten, skulen har ikkje noko ansvar. Valget er ditt.

Det kom, meningen: «Et spøkelse venter oss i Europa...»

OASE?

—Men er det ikkje slik at valgfaga fungerer som ei oase i ein ellers trøytande skuledag?

—Eg er ikkje uenig i det. Desverre er det slik. Men eg godtek ikkje denne problemstillinga at så lenge skulen er så dårleg, må vi ha valgfag. Det tilslørar kvar skoens trykjer og er for deffensivt. Politikken må vera at det er sjølve skulen som må forbedrast. Politikken vår må peika framover..... mot sosialismen. Vi må kreva at skulen skal fungera som kunnskapsformidlar. At den må ta tak i arbeiderklassas erfaringsgrunnlag når teori skal lærast. Når folk føler at dei lærer noko, og lærar noko dei har bruk for, vart dei nysgjerrige. Då kjem også trivselen. Det er heile skulen som må gjærast interessant, ikkje berre valgfaga.

—Men hoppar ikkje du nå i din iver etter å fortellja om sosialismen, bukk over det som i dag

er problemet, nemleg at skulen er jævlig dårleg.

-Tja..., nei eg er ikkje enig. Ein må stille det offensivt. Problemet er at argumenta for valgfag ikkje greier å overbevise meg om at ikkje folk velg seg bort. Tenk om f.eks. norsk og matematikk vart valgfag, kor mange ville ta det

og kven? Eller nynorsk som valgfag, ville nokon gidde å ta det?? Nei, før det motsette er bevist, at ikkje valgfaga vil laga det slik at folk velg seg bort, står eg på denne linja.

Nokon som føler seg kalla til å foreta eit "linjeskifte"

R ■.

Skammekrok

*Du store all verda så mange
prektige
menneskje vi har her i dette
landet vårt!*

*berre tenk på alle
skipsreiarane og
børspekulantane
som dreg til lands
millionar
i hard valuta og
skatt*

*alle offiserane i det militære
som slår ein
vernande ring kring
vårt dyre fedreland*

*alle politikanane som
altrei
seier ei
lygn*

*- alle fabrikk og godseigarane
som av sin skire
godhug
held massevis av
folk
i arbeid*

*for ikkje å snakke om alle dei
krossbehengte samaritanane
som held handa si over
dei veike som enno
ikkje er
født*

*det er så eit vanleg
kvardagsgrått og
unyttig
arbeidsmenneskje
sume gonger har hug til å
sette seg i ein
krok
og berre skamme seg.*

Alf Haugland

SU og sosialisme

I forrige nr. av BV skreiv vi om diskusjonen som nå foregår i Sosialistisk Unadom om sosialisme og demokrati. Denne diskusjonen skal munne ut i et vedtak som skal gjøres på SUS landsmøte til sommeren. I dette nummeret kan vi presentere et utkast til sosialismevedtak som er lagt fram i nr. 1/86 av SUS internblad "Spartakus".

SOSIALISMEN KAN ALDRI VINNES

Utkastet er utarbeida av en komite bestående av 5 personer nedsatt av sentralstyret i SU, og det har også blitt behandla i sentralstyret. Vi kan derfor gå ut fra at den politikk utkastet står for, er uttrykk for det rådende synet i SUS ledelse.

Her vil jeg konsentrere meg om det jeg oppfatter som hovedlinjene i utkastet. Samtidig vil jeg oppfordre folk om å kontakte Rød Unadomkontoret og be om å få tilsendt en kopi. Etter mitt syn plasserer dette utkastet SU trygt på den sosialdemokratiske, reformistiske veien. Sann sett er det ypperlig egna for oss som utgangspunkt for diskusjon med SUere, for å slå kiler inn i SU, og trekke til oss de folkene der som regner seg som revolusjonære. Så til hva utkastet konkret sier.

Det åpner med å slå fast at "SU arbeider for et demokratisk, sosialistisk Norge." Men i følge fortsettelsen er sosialismen noe som aldri egentlig kan oppnås: "I dette arbeidet vil vi oppleve konflikter og motsetninger mellom kortsiktige og langsiktige målsettninger (...). SU tror ikke at disse motsetningene noen gang kan løses. Kampen for et sosialistisk Norge kan aldri vinnes en gang for alle. Derfor er sosialisme og demokrati både veien og målet".

Dette er ikke noe annet enn ei mild omskriving av den gamle sosialdemokratiske tese om at "veien er alt, målet ingenting", - dvs. at sosialismen aldri kan bli annet enn en abstrakt ide som man streber etter, ikke et konkret samfunn hvor arbeiderklassen har makta, og som bygger på en politikk for å utvikle et

klasseløst samfunn.
Og resten av utkastet
går i samme leia.

UTVIDE DEMOKRATIET MOT SOSIALISMEN

"SU er en del av en bevegelse som arbeider for å utvide demokratiet i Norge. Mer demokrati betyr mer makt til flere, og et mer rettferdig samfunn", sier utkastet videre.

I dette oppfatter jeg at det ligger flere ting:

- At det er demokrati i Norge i dag, strategien for sosialismen ligger i å utvide dette demokratiet.
- Formelle demokratiske rettigheter er det samme som demokrati.
- Spørsmålet om demokrati er ikke noe som knyttes til spørsmålet om klasser.

Kort kommentar til dette: Kan vi snakke om et "mer demokratisk samfunn" så lenge som vi lever i et klasse-samfunn? ^{Omdø} demokratiske rettighetene er flere, betyr det grunnleggende "mer demokrati"? Og videre: Ligger ikke tankegangen i dette sitatet helt opp til logikken i formuleringa fra AUFs program om at "arbeid til alle krever mer sosialisme"?

"VIRKELIG DEMOKRATI"

Et uttrykk som utkastet gjennomgående

bruker, er "virkelig demokrati". Dette er målsettinga som utkastet hviler på.

Et grunnleggende spørsmål blir derfor hva et "virkelig demokrati" er. I et klassesamfunn vil det "virkelige demokratiet for alle" aldri kunne eksistere - fordi det er en klasse som har makta. I dagens sosialdemokratiske Norge er dette tilslørt på tusen måter. Men går du under overflata er det tydelig hvem som tar avgjørelsene som bestemmer folk si framtid. Hvem er det som har makt til å diktere sin vilje når f.eks. et skipsverft skal legges ned fordi det er mer profitabelt å investere i oljesektoren? Det er borgerskapet, det er de som eier og disponerer produksjonsmidlene, og de formelle rettighetene folk har endrer ikke på dette. Og stilles motsetningene

på spissen, er borderskapet villig til å bruke de maktmidlene de har til rådighet for å sette sin vilje ut i livet. Norge er fortsatt et ganske fredelig hjørne av verden, men et eksempel som gruvestreiken i England viser tydelig hvordan borderskapet opptrer når de ser sine klasseinteresser trua.

Begrepet "virkelig demokrati", sann som utkastet bruker det - lausrevet fra om vi lever i et klassesamfunn eller ikke - blir derfor et bilde på et sosialismesyn som tilslører klassene og er tvers i gjennom sosialdemokratisk.

Det er verdt å merke seg at begrepet "klasser" aldri blir brukt i utkastet. Det nærmeste er ei vag formulering om "borgerlige (og særlig rikfolk)" - brukt en gang, og "rikfolk" - brukt en gang.

Utkastet streker opp noen "grunnleggende forutsetninger" for at "virkelig demokrati skal fungere". Da må disse fire typene menneskerettigheter være oppfylt:

- Likhet for loven
- Politiske rettigheter

- Sosial trygghet
- Økonomisk likhet

Som disse blir stående i utkastet, blir de moralske påbud uten basis i ei materiell, konkret virkelighet.

HVEM SKAL BESTEMME?

"Stortinget vil også under sosialismen være

det viktigste overordna politiske organet", slår utkastet fast. Det skriver om det politiske systemet som vi har i dag at det "har en rekke mangler som gjør at folk føler seg fremmedgjort og uten innflytelse over hva som skjer." (!) "I et sosialistisk demokrati vil det derfor være viktig å arbeide for 1) å gi de folkevalgte organene større makt og myndighet, og 2) at folk flest får større mulighet til å påvirke sine representanter".

Når utkastet nærmer seg spørsmålet om makt i samfunnet, viker det unna enhver formu-

lering som kan si noe om det er arbeiderklassen som skal ha makta. Det har noen vage avsnitt om "desentralisering" og "lokal sjølføreltning", som ikke sier noen ting om hvordan vanlige arbeidsfolk kan bli styrere av et samfunn.

"MJUK"

STATSKAPITALISME

Avslutningskapitlet i utkastet tar for seg "økonomisk demokrati". "Sosialister godtar ikke at noen mennesker er rikere enn alle andre, og dermed har mye større makt enn dem. (!) (...) SU ønsker derfor å demokratisere økonomien. Det betyr at flere beslutninger skal inn under folkevalgt kontroll, og at Stortinget skal legge rammene for den økonomiske virksomheten", sier utkastet. SUS svar på dette er en blandingsøkonomi ("både plan og marked"). "De store linjene i økonomien skal trekkes opp av de folkevalgte organene. (...) Innenfor de rammer som der blir trukket opp, skal det være åpent for konkurranse mellom de enkelte enhetene". Det går mot en "total planøkonomi slik den fungerer i Øst-Europa".

Jeg er heller ikke for en planøkonomi type Sovjet. Men jeg er for en planøkonomi. Et hovedspørsmål er hvordan folk skal få makta over planen. I SUS utkast blir det

Stortinget som skal legge rammene for en blandingsøkonomi, uten at spørsmålet om hvordan folk kan bli styrere blir berørt. I sin konsekvens blir utkastet et idyllisk, idealistisk drømmebilde på en mjuk statskapitalisme som har vokst fram gjennom ei utviding av dagens "demokrati". Da er det heller ikke så merkelig at ordet "revolusjon" aldri blir nevnt.

Utkastet ofrer forøvrig ikke et ord på spørsmålet om kvinner under sosialismen.

Til slutt vil jeg gjøre oppmerksom på en artikkel i "Press" nr. 1/86 av Lars Holm-Hansen (med i SUS sentralstyre). De tankene han legger fram her ligger tett opp til hva som er innholdet i utkastet til sosialismevedtak. (Hans hovedtese er at den norske kapitalismen har grunnleggende likheter med sosialismen).

Og vi sender deg altså gjerne kopi av utkastet hvis du kontakter oss!

J

Karakterer og skole

Karakterer kommer stadig opp i diskusjonen om skolen: Er vi for eller mot karakterer?

Dersom vi skal komme videre i denne diskusjonen, må stille oss spørsmålet: Hvorfor har vi karakterer, og hvem tjener dette?

tilbake på 15-1600-tallet fantes ikke karakterer eller eksamener. Overklassens barn kunne uten konkurranse fra andre lag i samfunnet ta den utdanninga de ønsket. Så etter hvert gjorde de andre samfunnsklasser seg såvidt gjeldene i utdanningssystemet, og et eksamenssystem begynte å vokse fram på 1600-tallet, og så etter hvert på 1800-tallet begynte man å ta i bruk karakterer.

Spørsmålet om karakterer, kompetansekrav, formaliserte eksamener, har vært i de nye samfunnsklassers interesse. Det har vært en demokratisk kamp mot privilegier.

Den samme kampen for formell vurdering har også funnet sted på arbeidsplassene. Retten til formell vurdering av arbeidsprestasjoner, var og er en fordel for arbeiderklassen i stedet for sjefenes personlige attester på dit arbeid.

Så lenge folkeskolen var skilt fra høyere utdanning, hadde ikke skolemyndighetene noen interesse av karakterer i folkeskolen, men etter hvert som folkeskolen ble grunnlaget for videre utdanning, begynte man å innføre karakterer.

Etterhvert ble det fastslått at karakterer fra folkeskolen skulle være det eneste formelle grunnlaget for inntak til høyere utdanning. (realskole, gymnas og universitet)

Resultatet ble et mere rettferdig system der det ikke alene var det at du tilhørte en privilegert klasse i samfunnet som bestemte om man skulle få utdanning og hvilken.

En formell vurdering av elevenes kunnskapsnivå, karakterer i skolen, er en fordel for arbeiderklassens under. Det ikke kun trykkes faktor, lærerens personlige oppfatning av eleven som teller, men i større grad hva eleven kan. Jeg går i mot ei linje som sier at karakterer kun fungerer som en utsilingsmekanisme for borgerskapet i forhold til hvilken sosial og økonomisk status folk skal få seinere i livet.

Det ser vi veldig klart dersom vi sammenligner barneskolen uten karakterer og ungdomsskolen med karakterer. Det er ikke sånn at folk er mere og mindre tapere og vinnere i ungdomsskolen enn i barneskolen. De som går i barneskolen vet utmerka godt hvem i en klasse som er flink på skolen og hvem som ikke er det.

Barneskolen uten karakterer siler ut folk mye. Skolen vil utsile folk til ulik status ansett karakterer eller ikke.

Det er altså borgerskapets skole som gjør folk til tapere og vinnere, ut i fra hvilken kunnskap som er viktig, hvordan en skal lære kunnskap i skolen i dag.

Det å kreve formell vurdering, karakterer, har nøye sammenheng med å kreve kunnskap inn i skolen. For meg betyr det å være for karakterer at jeg mener det finnes en objektiv verden som menneskene kan få kunnskap om, og hvor mye kunnskap vi har på forskjellige områder kan måles.

At det går f. eks an å si at Else kan skrive, og Nina kan lese. Videre mener jeg at med karakterer blir det i større grad skolens ansvar å lære elevene kunnskap. Da kan vi mye tydeligere se hvordan det ligger an med elevenes kunnskapsnivå, og lettere stille krav om at staten må ta ansvaret for å gi elevene en skikkelig utdanning.

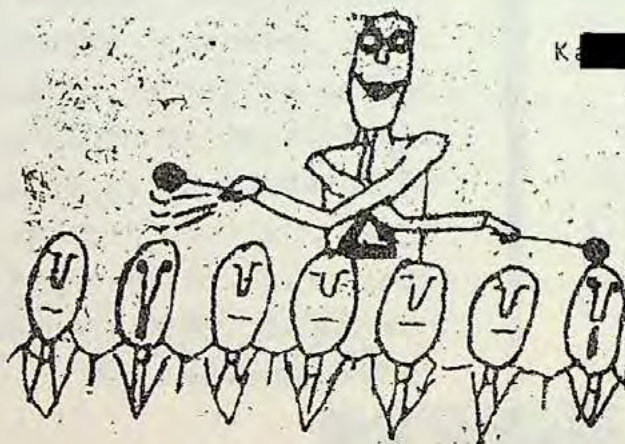
Dersom man har en klasse der alle får Nø i et fag, finnes det to alternativer: Enten at elevene ikke har forutestninger til å komme opp på et høyere nivå, noe som hadde vært ganske merkelig, eller at skolen mangler ressurser og lærekrefter til å tilegne elevene større kunnskaper.

Jeg tror det i denne klassen vil være mye lettere å stille krav til skolen med karakterer, enn dersom elevene hadde kun fått individuelle skussmål der det i mye større grad er lærerens personlige vurderinger som teller.

Jeg mener ikke med dette å si at spørsmålet med karakterer er enkelt. Det er mye negativt i den måten karakterer settes på i dag. At man f. eks måler elevens kunnskaper i forhold til hverandre, istedenfor i forhold til hvor mye elevene kan. At man på en og samme prøve kan få vidt forskjellige karakterer hos to forskjellige lærere, at man i liten grad får mulighet til å forandre en dårlig karakter osv.

Men det vi først må bli enige om er om vi er for at den kunnskapen folk lærer i skolen skal måles gjennom en formell vurdering. Om det er riktig at en som går opp til fagprøven innen elektro skal få en formell vurdering som sier at hun kan koble høyspentkabler, før hun begynner i en jobb. Så må vi etterpå diskutere hvordan måte vi ønsker at denne formelle vurderingen skal foregå på.

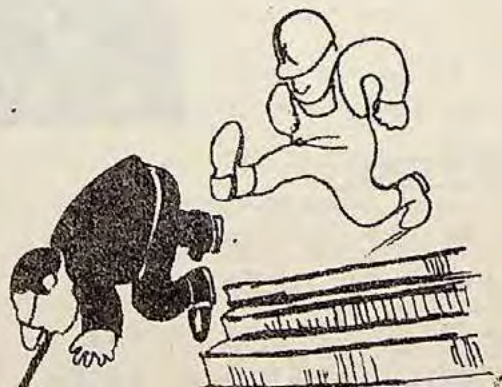

Centercourt

«Bønder
spelar ikkje
tennis»

og godt
er vel
det

slik at
direktørdøtrene
og skipsreiarsonene
kan få nokre pokalar i
premiskåpa sine
og

Alf Haugland

Styr klassekampen!

— Svar til V [REDACTED]

Det er ikkje rare trua V [REDACTED] har på dei demokratisk valde, styrande organa under sosialismen. I følgje henne skal "fleirtallet av folket styrte hovedkvarteret gong på gong". Det er mobiliseringa på grunnplanet som vil borge for om sosialismen utviklar seg i rett lei eller ikkje. Det som smakar av politisk styring tilsmussar virkeligheita. Ho legg all sin lit til som ho seier det, "massekampen nedanfor".

VIRKELIGHEITA

For å understreka kor mykje meir mobiliseringa på grunnplanet betyr kontra den politiske styringa på toppen, seier V. at det er virkeligheita som forandrar tankane våre og ikkje omvendt. Med dette meiner ho at det er virkeligheita til folk på grunnplanet som må forandrast og dette må folk gjera sjølve. (Underforstått, stol ikkje på byråkratane) Spørsmålet nå blir, kvar kjem virkeligheita frå?

KVIFOR STYRE?

Eg og meiner at sosialismen føreset at heile folket mobiliserast. Men eg skjønar ikkje kvifor folk skal halda på med politisk kamp dersom dei ikkje har sjans og skal sloss for å få sett denne ut i livet gjennom dei demokratiske valgte organa. Ve [REDACTED] får den politiske kampen til å høyrast ut som ein avart av masseidrett.

I Noreg nå i dag er det kapitalismen som styrer folks liv og virkeligheit. Folks vel og ve er ein træl av dei økonomiske forholda. Medveten styring finnst ikkje. Dei folkevalgte organa fungerer mest som sandpåstrøingsorgan. Altså, økonomien styrer blindt virkeligheita. Slik eg ser for meg ei sosialistisk styringsform, må denne, for i det heile å kunne kalla seg sosialistisk,

debatt

væra eit samfunn der menneskene ikkje er underkasta kapitalismens lunefullheiter. Men der arbeidarkassen tek hand om styringa og lar mobliseringa av folk saman med dei politiske organa bestemma virkeligheita. Lar folks medvetne politiske styring bestemma virkeligheita.

Teoretisk konferanse. (Karikatur fra «Neues Deutschland»)

KJØNN SKVOTERING

V. har ikkje noko tru på kjønnskvoteing. Som eksempel nevner ho at ei kvinne som vart valgt inn på stortinget ein dag, ikkje nødvendigvis representerar dei ho er valgt inn for neste dag. Ei kjønnskvoteing på 50% på topplanet kan tilsløra dei forholda kvinnene lev under på grunnplanet. Dette er sjølv sagt ei reell fare. Men i staden for å ta for seg dei problema som dette reiser, forkastar

ho alt som smakar av politisk styring. I redsle for kva den institusjonaliserte makta kan føra til havnar V. nesten på den anarkistiske fløya. (all makt korrumpere)

KLASSEKAMP

Dette er eit syn som heng saman med kva ein meiner at klassekamp er. Eit syn ein ofte støytar på er at klassekampen må få utvikla seg utan tilsetjing av politisk styring. Å legge lokk på den fører til degenerering og ein rask daue for sosialismen. (jfr. "Streikerett diskusjonen") Dette meiner eg er på ein feilaktig måte å gjøra klassekampen til noko som fungerer i seg sjølv og for seg sjølv heva over den politiske styringa og dagskampen. Ein abstraherar klassekampen frå den medvetne sosialistiske dagspolitikken og legg den ein objektivitet som gjær den uforandeleg. Menneskene skal ikkje styra klassekampen, den skal dei økonomiske kreftene ordna opp med, vart parola. Problemet nå er at eg for min del utifrå dette synet snart ikkje ser forskjell på sosialisme og kapitalisme. Eller kanskje er dette problemet større for andre?

STYR SOSIALISMEN

Eg og innser at det er viktig

med brei politisk masseмоби-
sering. Men eit sosialistisk
Noreg kan ikkje styrast ut-
ifrå allmannamøteprinsippet.
Når politiske spørsmål som
produksjonssammensetning (%
vis tung-og lett industri) skal
takast, er dette kvinnepolitikk
i høgaste grad. Er kvinna
ikkje sikra representasjon i
dei valgte organa som skal av-
gjøre slike saker, vil ho lide
nederlag. Då hjelp det ikkje

same kor god mobiliseringa er
på grunnplanet. Dersom dei
materielle forholda er slik
at dei lagar ei vanskalegare
virkeligheit for halvparten
av Noregs arbeidande folk, vil
denne, utan politisk styring,
heller reprodusera seg sjølv
enn å bryta med det. Skal
ein bryta ut av denne svøpa
må ein føra ein bevisst poli-
tikk og ikkje venta på at denne
skal forandra seg av seg sjølv.
Nei til økonomisme!

G [REDACTED] - OSLO

Arbeiderkunst. Hugo Collier (U. S. A.): Kuler for brød.

FAGFORENINGER UNDER SOSIALISMEN

— Svar til Je [redacted]

J [redacted] argumenterte i forrige BV mot synet mitt på fagforeningenes rolle under sosialismen. Uenigheten oss i mellom avspeiler et fundamentalt forskjellig syn på sosialismen som et særegent, historisk produksjonsforhold. Det er det diskusjonen egentlig dreier seg om.

MAO

Innledningsvis tror jeg det kan være nyttig å "friske opp litt" med gamle Mao. I artikkelen "Om motsielsen" beskriver han den historiske utviklingen som en prosess som stadig er i bevegelse. Denne bevegelsen er resultat av den stadige kampen mellom elementene i de til en hver tid eksisterende, historiske betingede motsielsene. I perioder fører kampen mellom elementene i motsielsen til en prosess i relativ hvile, i andre perioder til iøynefallende forandringer....(.....).... "Når tingene befinner seg i den andre tilstanden av bevegelse, har de kvantitative endringene under den første tilstanden allerede nådd et høydepunkt, og gir opphav til oppløsning av tingen som enhet og deretter følger en kvantitativ forandring." (Mao: Skrifter i utvalg s 91)

Denne loven kan vi gjerne kalle "loven om kvantitative og kvalitative endringer."

Jeg oppfatter den historiske utviklingen som en slikt prosess, hvor det stadig inntreffer kvantitative og kvalitative endringer. Det kapitalistiske systemet gjennomgår stadig kvantitative forandringer, f.eks gjennom teknologiske endringer, forskyvninger av posisjonene i klassekampen. Disse kvantitative endringene er reformer som forandrer det kapitalistiske produksjonsforholdet uten å avskaffe det. Det sosialistiske produksjonsforholdet derimot, er resultat av en kvalitativ endring i en historisk prosessen. Den sosialistiske revolusjonen, som de kvantitative endringenes høydepunkt, opphever det kapitalistiske produksjonsfor-

Debat

holdet og gir opphav til det sosialistiske produksjonsforholdet, til et kvalitativt nytt produksjonsforhold.

ANALYSE

For å kunne definere faqforeningenes rolle under sosialismen, må vi foreta en analyse av de kvalitative forskjellene mellom det kapitalistiske og det sosialistiske produksjonsforholdet. Inn i denne analysen må vi særskilt flette inn en teoretisk bestemmelse av faqforeningenes posisjon i de to nevnte produksjonsforholda

Dette er nødvendig for å bekrefte min hovedtese: Da de "kapitalistiske" og de "sosialistiske" faqforeningene utgjør en del av, og virker avhengig av, to kvalitative forskjellige

produksjonsforhold, vil de sammen faqforeningene nødvendigvis inneha kvalitative forskjellige funksjoner i de forskjellige produksjonsforholda.

I det kapitalistiske produksjonsforholdet opptrer det to motpoler i dette produksjonsforholdets hovedmotsetning: Arbeidskjøper og arbeidsselger. Arbeidskjøperen eier produksjonsmidlene og må kjøpe arbeidskraft. Arbeidsselgeren må i egenskap av sin eiendomsløshet til produksjonsmidler selge det eneste den eier: Arbeidskrafta. Arbeidskrafta, som under kapitalismen er en vare, har til enhver tid til bestemt pris. Denne prisen bestemmes av styrkeforholdet mellom arbeidskjøperen og arbeidsselgeren.

For å styrke stillinga i klassekampen organiserer arbeidsselgerne seg i faqforeninger. Faqforeningenes primære rolle under kapitalismen er å sloss for at arbeidskraftas pris blir så høy som mulig. (At det i dag ikke akkurat virker sånn har årsaker som ligger utenfor denne analysens rammer å bestemme. Jeg fastholder likevel at faqforeningas primære rolle er å sloss for en høyst mulig pris på arbeidskrafta)

I det sosialistiske produksjonsforholdet oppheves motsetninga mellom arbeidskjøper og arbeidsselger sånn vi kjenner det fra det kapitalistiske produksjonsforholdet.

Under sosialismen har arbeidsselger og arbeidskjøper smelta sammen til en klassemessig enhet gjennom at arbeiderklassen eksproprierer produksjonsmidlene og forvandler dem til sin felles eiendom. (Dette betyr ikke at det gamle borderskapets betydning er forsvunnet, det opptrer bare ikke lenge som arbeidskjøpere)

Ut av denne forvandlinga reiser det seg ei ny motsetning mellom eiendomsretten og lønnsarbeidet, ei motsetning som er kvalitativt forskjellig fra den tilsvarende motsetninga under kapitalismen. Under kapitalismen kommer denne motsetninga til uttrykk gjennom at arbeidskjøper vil presse prisen på arbeidskrafta ned, men arbeidsselgeren på sin side vil presse den opp.

Under sosialismen er imidlertid arbeidskjøperen også arbeidsselger etter som arbeiderklassen er den eiendomsbesittende klasse. Motsetninga mellom eiendomsrett og arbeid vil derfor nedfelle seg som ei motsetning mellom helheten og enkeltdelene, mellom fellesskapet og individet innafor arbeiderklassen. Denne motsetninga må få sin løsning gjennom politisk

beslutninger som arbeiderklassens demokratiske valgte organer sentralt fatter. Viktige spørsmål vil være fordelinga av det samfunnsmessige fellesproduktet, både når det gjelder investeringer i forhold til forbruk, og når det gjelder den innbyrdes fordelinga av

produksjon og konsum.

- Denne kvalitative endringa av motsetninga mellom eiendomsretten og arbeid fører under sosialismen til at faforeningenes rolle som arbeiderklassenes klasseorganisasjoner uthules. Tradisjonelt er faforeningas primære oppgave å slåss for en høyest mulig pris på arbeidskrafta. Under sosialismen blir dette i beste fall meningsløst da arbeiderklassen selger arbeidskrafta si til seg sjølk (eller omvendt kjøper sin egen arbeidskraft) Som arbeidskjøper har arbeiderklassen interesse av en lav pris på arbeidskrafta (dvs. at så mye som mulig av fellesproduktet forbrukes.) Spørsmålet blir derfor: Hva og hvem skal bestemme arbeidskraftas pris?

Svaret er de demokratiske valgte, sentrale statsorgana. Årsaken til det er at det er disse organa, og bare disse, som i teorien har muligheter til å avgjøre dette spørsmålet på en demokratisk måte. Hvorvidt de i praksis vil ha det, er et spørsmål om hvorvidt den politiske kampen innafor de statlige arbeiderorgana faktisk fører til demokrati. Dette er imidlertid et spørsmål som ikke kan besvares teoretisk i dag, men som må finne sin løsning i praksis når sosialismen faktisk står på dagsorden.

Hva så med fagforeningene? Det er åpenbart at vitsen med såkalte "frie" fagforeninger under sosialismen er at de sluss for at arbeidskrafta skal få en høyest mulig pris. Det er likeledes innlysende at denne kampen vil føres som en kamp for den delen av arbeidskrafta som de respektive fagforeningene sjøl organiserer. Disse vil utgjøre bare deler av arbeiderklassen og således vil kampen være en kamp for særinteresser. Dermed daller kjerna ut av det forføreriske skallet som "fagforeningsforkjemperne" (deriblant Jesper) så heftig argumenterer for:

Dersom fagforeningene gjennom lønnskamp tilraner seg en større del av det samfunnsmessige fellesproduktet enn det de statlige organa har til-delt arbeiderne som er organisert i disse fagforeningene, hva er da i hele tatt vitsen med å ha et demokratisk organisert statsapparat? Og videre: Dersom de demokratiske valgte statsorganas beslutninger settes til side av streikende fagforeninger som representerer særinteresser, hva er da vitsen med statlige organer som skal ivareta hele arbeiderklassens interesser.

Og til slutt: Dersom sterke fagforeninger gjennom lønnskamp tilraner seg en større del av det samfunnsmessige produktet enn det de økonomiske planene har budsjettertfor:

batt

tene?
sen
a-

Hvordan skal underskuddet dekkes? Skal investeringene senkes? Eller skal statsordana holde fast på investeringsnivået og heller innføre lønnskap?

I BY skriver J. [redacted] at hovedproblemet ved sosialismen til nå har vært "at folk mangla organer med reelle maktmidler som virke mot at byråkratiet utvikler seg til en ny herskerklasse."

Det er dette utsagnet som utgjør grunnsteinen i J. [redacted]s sosialistiske fantasistikk. Fordi de historiske erfaringene, i følge han, viser at arbeiderklassen har mangla maktorganer, oppretter han ett til. Dette organet, faforeninga, skal liksom være sikkerhetsventilen mot et degenerert statsapparat, der arbeiderklassen lufter ut uenigheter og setter makt bak krava. Fordi byråkratiet kan konsolidere seg som en ny herskerklasse, trenger arbeiderklassen uavhengige, frie faforeninger med streikerett.

For det første: Jeg er uenig i at problemet har vært at arbeiderklassen har mangla organer i f. eks. Sovjet. Problemet har vært at den sovjetiske arbeiderklassen har tapt den politiske kampen i de eksisterende statsordana. Derfor løser man ingenting ved å opprette nye organer. Problemet er politisk, ikke organisatorisk.

For det andre: Faren for degenerering i de såkalte faforeningene er nøyaktig like stor som i byråkratiet. Taper arbeiderklassen først den politiske kampen mot et nytt statsbyråkratisk borgerskap så taper den også kampen mot et faqlik-byråkratisk borgerskap.

debatt

For det tredje: Det sosialistiske demokratiet må bygge på at flertallet bestemmer. Dersom flertallsvedtak skal settes ut i livet må mindretallet lojalt slutte opp om det. Dette prinsippet kalles demokratisk sentralisme og forkastes av J. [redacted] som et organisasjonsprinsipp for noe annet enn det kommunistiske partiet. Dette er virkelig nedslående, fordi han her underkjenner den eneste demokratiske autoritet som kan styre sosialismen, nemlig arbeiderklassens stat. I stedet slipper han løs særinteressenenes muligheter til å terrorisere flertallet gjennom fagforeninger. Dette har ikke noe med sosialisme å gjøre. Dette blir det reineste fagorganiserte anarki.

J. [redacted] er inne på et fatalt blindspor når han begynner å leite etter praktiske, organisatoriske løsninger på et politisk problem. Dette preger desverre også mye av sosialismediskusjonen ellers i Rød Ungdom.

Det er ikke vår oppgave i dag å løse de praktiske problemene som f. eks faren for degenerering i statsapparatet reiser.

Det må vi greie gjennom politisk kamp den dagen "klokkene ringer for ekspropriatørene." Målsettninga vår må begrense seg til å utarbeide det teoretiske grunnlaget for sosialismen. Alt annet er idealisme. Sosialismen er tross alt noe annet enn bare å sause sammen en haug med gode ønsker og så tru at frihetens rike bare brer seg ut over firmamentet.

V. [redacted]

Rute 80

IKKE GLEM Å VERVE

ABONNENTER TIL RUTE 80!!!

I forrige nr. av Bolsjevik

kunngjorde vi vårens

konkurranse om hvem som

verver flest abonnenter

til Rute 80. Fristen

for å sende inn navn på

nye abonnenter og del-

ta i konkurransen ble

satt til 1. april.

Denne fristen er nå

forlenga, og vi

kommer til å fort-

sette konkurransen

utover våren. Nye

abonnenter har

langt fra strømmen

inn, så her må

folk skjerpe seg.

Det er faktisk

ganske lett å

verve abonnenter

til Ruta, bare du spør. Og hvis du ikke abonnerer sjøl, så send inn slippen på dette arket!!

DET ER IKKE SIKKERT DU
TREFFER EN

SELGER!

JA, jeg vil abbonere på Rute 80

KJØP Kr. 40,- for ett år!!!

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr: _____

Sted: _____

SELGER!
TREFFER EN
DET ER IKKE SIKKERT DU
JA. Du vil abonnere på 10000

Adresser: _____
Postnr: _____

1. Det er ikke sikkert du
2. Du vil abonnere på 10000
3. Du vil abonnere på 10000
4. Du vil abonnere på 10000
5. Du vil abonnere på 10000
6. Du vil abonnere på 10000
7. Du vil abonnere på 10000
8. Du vil abonnere på 10000
9. Du vil abonnere på 10000
10. Du vil abonnere på 10000